

3. postna nedelja

Jezus in Samarijanka

(Jn 4,5-42)

Ko je torej Jezus izvedel, da so farizeji slišali, kako pridobiva in krščuje več učencev kot Janez – čeprav Jezus sam ni krščeval, ampak njegovi učenci –, je zapustil Judejo in spet odšel v Galilejo. Moral je iti skozi Samarijo. Prišel je torej v samarijsko mesto, imenovano Sihár, blizu posesti, ki jo je Jakob dal svojemu sinu Jožefu. Tam je bil Jakobov studenec. Jezus je bil utrujen od poti in je kar sédel k studentu. Bilo je okrog šeste ure.

Tedaj je prišla neka žena iz Samarije, da bi zajela vode. Jezus ji je rekel: »Daj mi piti!« Njegovi učenci so namreč odšli v mesto, da bi nakupili hrano. Samarijanka mu je torej rekla: »Kako vendar ti, ki si Jud, prosiš mene, Samarijanko, naj ti dam piti?« (Judje namreč nočejo imeti stika s Samarijani.) Jezus ji je odgovoril in rekel: »Če bi poznala Božji dar in če bi vedela, kdo je, ki ti pravi: ›Daj mi piti,‹ bi ga ti prosila in dal bi ti žive vode.« Žena mu je rekla: »Gospod, nimaš s čim zajeti in vodnjak je globok. Od kod imaš torej živo vodo? Si mar ti večji kot naš oče Jakob, ki nam je dal ta vodnjak in je iz njega pil on sam, njegovi sinovi in njegova živina?« Jezus je odvrnil in ji rekel: »Vsak, kdor pije od te vode, bo spet žejen. Kdor pa bo pil od vode, ki mu jo bom jaz dal, ne bo nikoli žejen, ampak bo voda, katero mu bom dal, postala v njem izvir vode, ki teče v večno življenje.« Žena mu je rekla: »Gospod, daj mi te vode, da ne bom žejna in ne bom hodila sem zajemat.« Rekel ji je: »Pojdi in pokliči svojega moža in pridi sem!« Žena je odgovorila in mu rekla: »Nimam moža.« Jezus ji je rekel: »Dobro si rekla: ›Nimam moža‹; kajti pet mož si imela in ta, ki ga imaš zdaj, ni tvoj mož. To si prav povedala.« Žena mu je dejala: »Gospod, vidim, da si prerok. Naši očetje so častili Boga na tej gori, vi pa pravite, da je kraj, kjer ga je treba častiti, v Jeruzalemu.« Jezus ji je rekel: »Veruj mi, žena, da pride ura, ko ne boste častili Očeta ne na tej gori ne v Jeruzalemu. Vi častite, česar ne poznate, mi pa častimo, kar poznamo, kajti odrešenje je od Judov. Pride pa ura in je že zdaj, ko bodo pravi častilci častili Očeta v duhu in resnici. Prav takih častilcev si namreč želi Oče. Bog je duh, in kateri ga častijo, ga morajo častiti v duhu in resnici.« Žena mu je dejala: »Vem, da pride Mesija (kar pomeni Maziljenec). Ko pride, nam bo vse oznanil.« Jezus ji je rekel: »Jaz sem, ki govorim s teboj.« Medtem so prišli njegovi učenci in se čudili, da je govoril z žensko, vendar mu nobeden ni rekel: »Kaj bi rad od nje?« ali »Zakaj govoriš z njo?« Tedaj je žena odložila vrč, odšla v mesto in pripovedovala ljudem: »Pridite in pogledjte človeka, ki mi je povedal vse, kar sem storila. Kaj, če je on Mesija?« Odšli so iz mesta in se napotili k njemu.

Medtem so ga učenci prosili in govorili: »Rabi, jej!« On pa jim je rekel: »Jaz imam za jed hrano, ki je vi ne poznate.« Učenci so tedaj govorili med seboj: »Mar mu je kdo prinesel jesti?« Jezus jim je rekel: »Moja hrana je, da uresničim voljo tistega, ki me je poslal, in dokončam njegovo delo. Ali ne pravite vi: ›Še štiri mesece in žetev bo tu.‹ Glejte, jaz pa vam pravim: Povzdignite oči in pogledjte polja, da so bela za žetev. Žanjec prejema plačilo in spravlja pridelek za večno življenje, da se bosta skupaj veselila sejalec in žanjec. V tem je namreč resničen izrek, da ›eden seje, drugi žanje‹. Poslal sem vas, da boste poželi, za kar se niste trudili. Drugi so se trudili, vi pa ste vstopili v njihov trud.«

Veliko Samarijanov iz tistega mesta je začelo verovati vanj zaradi ženinih besed: »Vse mi je povedal, kar sem storila.« Ko so Samarijani prišli k njemu, so ga prosili, naj ostane pri njih; in

ostal je tam dva dni. Zaradi njegove besede jih je še veliko več začelo verovati. Ženi pa so govorili: »Ne verjamemo več zaradi tvojega pripovedovanja, kajti sami smo slišali in vemo, da je on resnično odrešenik sveta.« (Jn 4,5-42)

Vse mi je povedal, kar sem storila ...

Ne vem, kam naj umestim dogodek, o katerem pripoveduje današnji evangelij. Mislim, da sem ga doslej vedno gledal v luči preproste vere in videl v njem izredno Jezusovo ljubezen do Samarijanke. Njegovo preseganje tradicionalnih okvirov – govori z ženo, ki je po vrhu še Samarijanka. V globini se dotakne njenega življenja in jo zaradi ljubezni, ki presega vse okvire, pripelje do spreobrnjenja. Iz istega razloga se spreobrne še množica, ki prihiti iz vasi. K temu sodi še duhovna dimenzija o molitvi v duhu in resnici, ter drugačen pogled na hrano – Jezus se hrani predvsem z duhovno povezanostjo z Očetom.

Ta gora duhovnega naboja v enem srečanju me tokrat kar nekoliko odbija. Zakaj? Mar ne deluje vse skupaj kot medijsko popoln dogodek. Jezus je izreden, pogovor s Samarijanko je izreden, rezultat je izreden, množica je neverjetna, vse skupaj pa je zabeljeno še s posebnim alternativnim pogledom na molitev in hrano. Kot da bi poročali o neki alternativni seansi ali pa izrednem dogodku in izrednem človeku. Tisti, ki ne želi izgubiti glave, reče ob vsem tem, da je pretiravanje. Tisti, ki verjame takemu dogodku, pa pade vanj in že drvi k vodnjaku, da še on kaj doživi, da se še njega kaj dotakne in da, na koncu koncev, tudi njemu ne bo več potrebno hoditi vsak dan zajemati vode.

In kaj je resnica? Evangelist Janez predstavlja v dogodku zgoščen na Jezusovo in Samarijankino držo, ki pa je, če ga izvzamemo iz njunega celotnega življenja, popolnoma nerazumljiva oz. zavajajoče. Zavajajoče je namreč misliti:

- da je mogoče z enim dogodkom preseči stoletno razprtijo in predsodke med Judi in Samarijani,
- da se je Samarijanka spreobrnila zaradi Jezusovih besed,
- da je Jezus v kraju pridobil množico zase zaradi dvodnevne pogovora z njimi,
- da se je mogoče na hitro naučiti bistva molitve,
- da je logiko o duhovni hrani mogoče osvojiti z doživetjem enega močnega dogodka.

Prvo, kar me zbode v ušesa je namreč navdušena ugotovitev Samarijanke: Vse mi je povedal, kar sem storila. Samarijanka je očitno dolgo iskala resnico, da je mogla biti nad njo tako navdušena. Kdor resnice ne išče v trdem naporu, nad njo ne bo navdušen. Ob tem pomislim na spovedi, ki se bodo zvrstile pred prazniki. Kako težko je večini sprejeti resnico, ki jo želim pomagati iskati. Kako pogosto je čutiti željo, naj bo iskanje resnice čim prej mimo. Kaj kompliciramo, še to naredimo in bo. Saj smo v redu. Globokega navdušenja nad jasnim pogledom na polomijo odnosov kot ga srečamo v odlomku – pet mož si imela in ta, ki ga imaš sedaj ni tvoj mož – ob sogovornikih največkrat ne doživim. Prvo, kar mi današnji odlomek sporoča je izpraševanje: Ali si res želim izvedeti vso resnico o sebi? In drugo temu sledi: Ali si želim novega življenja, ker to sedaj, ni takšno, kot bi moralo biti? To, da življenje, ki ga živimo - ne moje, ne vaše, ni kot bi moralo biti, vam lahko na pamet povem! Veliko več zmoremo! Si tega zares želimo? Če smo navdušeni nad novim pogledom in če ne bežimo pred trpljenjem, bomo novo življenje našli, drugače pa ne!

S tem smo se približali tudi resnici o pravi molitvi in pravi hrani, o kateri govori Jezus. Molitev je prava, če je v resnici. Če iščemo resnico o tem trenutku, o vseh svojih odnosih. Nič več kot to ne potrebujemo. Sicer pa iščemo posebna doživetja, posebne metode molitve. Molitev ni metoda, je odnos vsega našega življenja do resnice. Potem nam postane molitev tudi hrana za življenje. Hrana pa postane postranski problem. Sicer, se ukvarjamo bolj z dietami in alternativami kot z molitvijo in Bogom.

Na koncu lahko razočarani ugotovimo, da nam evangelij ne obljublja nebes brez napora. Lahko pa smo veseli, da ni potrebno več kot vzljubiti resnico in njeno težo, ter v njej vztrajati. Naj bo to nadaljevanje našega posta.